

Participation in Educational Administration of Kaeng Khoi District Basic Education Institution Boards under the Jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2

Apichart Thuanwong¹ & Wiwat Touchumnong¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
05/02/2022	07/02/2022	14/02/2022	22/02/2022

Abstract

The research purposes were: (1) to study the participation in educational administration of Kaeng Khoi District Basic Education Institution Boards under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2; and (2) to compare the participation in educational administration of Kaeng Khoi District Basic Education Institution Boards under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2, classified by gender, age, and education level. The population was the teachers and student parents of schools in Kaeng Khoi District under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2; the sample group was the 222 teachers and student parents. The data collection instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire, 32 items, with reliability .86. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, and analysis of variance (F-test).

The research findings were:

1. The participation in educational administration of Kaeng Khoi District Basic Education Institution Boards under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2 found the overall and each aspect were at the low level. The descending mean were the general administration aspect, the budget administration aspect, the academic administration aspect, and the personnel administration aspect, respectively.

¹ Nakhonratchasima College, Email- chart01776@gmail.com

² Nakhonratchasima College, Email- chart01776@gmail.com

2. The participation in educational administration of Kaeng Khoi District Basic Education Institution Boards under the jurisdiction of Saraburi Primary Educational Service Area District Office 2, classified by gender, age, and education level found the overall and each aspect did not different.

Keyword : Participation, Educational Administration

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

อภิชาติ เกื้อนวนงษ์¹ และวิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา ประชากรได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .86 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารบุคลากร ตามลำดับ
2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ส่วนร่วม, การบริหารสถานศึกษา

¹ วิทยาลัยนครราชสีมา, Email- chart01776@gmail.com

² วิทยาลัยนครราชสีมา, Email- chart01776@gmail.com

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน หรือในสถานศึกษาของประเทศไทยนับได้ว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคค่อนข้างมาก Kaewdang, R. (2007 : 245 – 249) ได้กล่าวถึงปัญหาของการศึกษาไทยไว้ ดังนี้คือปัญหาการรวมอำนาจสู่ส่วนกลาง สถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าอยู่ที่ไหนของประเทศ ต้องขึ้นตรงต่อกรมหรือสำนักงานกลางซึ่งเป็นนิติบุคคล สถานศึกษาไม่มีอำนาจในการบริหารตนเองทั้งด้านวิชาการ บุคลากรและงบประมาณ ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ชุมชนและผู้ปกครองไม่มีบทบาทในการจัดการศึกษา การเรียนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการเคยมีความพยายามที่จะกระจายอำนาจการบริหารทางวิชาการ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น แต่ก็ปรากฏว่าไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าไรนัก เนื่องจากเมื่อร่างหลักสูตรท้องถิ่นแล้วต้องส่งมาให้กรมวิชาการตรวจสอบก่อน การจัดการศึกษาในสถานศึกษาของประเทศไทยมีปัญหาค่อนข้างมากซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ

ปัจจุบันมีหลายประเทศได้ตระหนักถึงปัญหา และผลกระทบด้านการบริหารจัดการศึกษาได้มีการเคลื่อนไหวในการนำแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และการกระจายอำนาจทั้งในด้านหลักสูตร งบประมาณ และบุคลากรทางการศึกษา มาใช้อย่างกว้างขวางขึ้น

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำคัญ มีหน้าที่จัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาตามแนวทางที่ถูกต้อง และมีหน้าที่บริการตอบสนองความต้องการของสังคมหรือชุมชน เช่น การให้การศึกษอบรมแก่สมาชิกของชุมชน เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน เป็นแหล่งพัฒนาคน เป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรมและเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Prahmani, S. (2007 : 13) กล่าวว่า โรงเรียนประถมศึกษาหรือสถานศึกษาไม่ควรสอนเฉพาะเด็กเท่านั้น แต่สอนชุมชนของเด็กด้วยเพราะในชีวิตส่วนหนึ่งของเด็กอยู่กับสังคมและชุมชน การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในรูปแบบของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาของประเทศไทย ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีกระจายอำนาจในด้านต่างๆไปยังสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะผู้วิจัยเป็นบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารและการจัดการศึกษา ในอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 4 งาน คือ การบริหารบุคคลากร การบริหารงานทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 งาน คือ การบริหารบุคคลากร การบริหารงานทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 534 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 222 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan , 1970 : 608 – 609) ได้กลุ่มตัวอย่างมาด้วย

การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) คือ แบ่งเป็นโรงเรียน จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling)

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 งาน คือ การบริหารบุคคลากร การบริหารงานทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท 5 ระดับ

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี 4 งาน คือ การบริหารบุคคลากร การบริหารงานทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษารูปแบบของเครื่องมือวิธีสร้างเครื่องมือและรายละเอียดของเครื่องมือ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ให้แต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นว่าคุณสมบัติข้อสอบแต่ละข้อวัดจุดประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่ มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูและผู้บริหารโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดังนี้

4.1 ค่าจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าอำนาจจำแนก ใช้คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถาม มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.31-0.67

4.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) ผลจากการวิเคราะห์ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ซึ่งสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้เก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียน ในอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีในการส่งแบบสอบถามไปโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่ผู้ศึกษากำหนด ผู้ศึกษาติดตามสอบถาม และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 222 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่า มีความสมบูรณ์จำนวน 222 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบคะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ แล้วบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ โดยผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ที่เกี่ยวกับ เพศ อายุและระดับการศึกษา คำนวณเป็นความถี่ และร้อยละ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีโดยใช้คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. ทดสอบความแตกต่างเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มี จำแนกตาม เพศ อายุและระดับการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 1.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power)
 - 1.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 ความถี่
 - 2.2 ค่าร้อยละ
 - 2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
 - 2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ การสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม	(n = 222)		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการบริหารบุคลากร	2.15	.14	น้อย	4
2. ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.65	.17	ปานกลาง	1
3. ด้านการบริหารวิชาการ	2.37	.13	น้อย	3
4. ด้านการบริหารงบประมาณ	1.93	.11	น้อย	2
รวม	2.30	.06	น้อย	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามรายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ และการบริหารบุคคลากร ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุและระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงบประมาณ การบริหารวิชาการ และการบริหารบุคคลากร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา มีภาระหน้าที่อื่นซึ่งอาจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ภาระหน้าที่งานประจำ และไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuchuchat, S. (2008) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าคณะกรรมการศึกษาไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วม ต้องประกอบอาชีพ มีงานประจำ นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Potjanuson, R. (2008) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา เนื่องจากมีการอบรมพัฒนาตนเองน้อย พื้นฐานการศึกษาต่ำ และไม่มีเวลาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุและระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่แต่งตั้งมายังไม่ทราบบทบาทหน้าที่ในการทำงานเท่าที่ควร ว่าควรมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง สอดคล้องกับแนวคิดของ Techarin, P. (2014 : 6) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา เป็น กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำและสร้างโอกาสให้กับประชาชนในชุมชน ทั้งส่วนบุคคล กลุ่มชน ชุมชน สมาคม มูลนิธิและองค์การอาสาสมัครให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือหลายเรื่องร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Promchum, N. et al. (2014) ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียน ในโครงการการศึกษา

เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน จังหวัดขอนแก่น พบว่า กรรมการศึกษาไม่มีลักษณะเป็นตัวแทนของคนในชุมชนทั้งเพศ อายุและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับปัญหาการมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ขาดความรู้เกี่ยวกับงานและบทบาทของตนเอง ไม่มีเวลาพอ และถูกขอบริจาคทรัพย์สินของ ส่วนปัญหาของกรรมการศึกษาเกือบครึ่งหนึ่ง คือผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้โอกาสในการมีส่วนร่วมและขาดความร่วมมือจากประชาชนในการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระดับโรงเรียน

1.1 สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารทั่วไป และการบริหารงบประมาณให้มากขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมงานบริการต่างๆของสถานศึกษา เช่น สหกรณ์ แนนว อาหารกลางวัน และด้านสุขภาพอนามัยและคณะกรรมการสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาและเสนอแนะแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมในการบริหารงานของสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรจัดและดำเนินการประชุม อบรมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและควรสนับสนุนคณะกรรมการสถานศึกษาศึกษาต่อ ในหลักสูตรการบริหารการศึกษาที่สูงขึ้น

2. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่ควรกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่ควรประสานงานกับหน่วยงานการจัดการศึกษาเพื่อกำหนดหลักสูตรและแนวทางในการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่สูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา ในจังหวัดสระแก้ว

2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแกลงคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้ข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของ ผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิ

3. ควรวิจัยศึกษาสาเหตุและปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแก่งคอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

Reference

- Chuchuchat, S. (2008). *A study of the conditions and problems in the performance of the Board of Education. elementary school Under Bangkok*. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Haper & Collins.
- Kaewdang, R. (2007). *The Constitution and National Education*. Bangkok : Akkaphon Pim.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Potjanuson, R. (2008). *Role performance of the elementary school committee. Maha Sarakham Province*. Nonthaburi : Sukhothai Thammathirat Open University.
- Prahmani, S. (2007). *The role of rural development*. Khon Kaen: Khon Kaen University.
- Promchum, N. et al. (2014). *Participation of school education committees in education projects. for rural development Khon Kaen Province*. Khon Kaen : Khon Kaen University.
- Techarin, P. (2014). *Review of Thai Rural Development 3*. Bangkok : Charoenpol Printing House.

